

over de grenzen heen van ons kleine vaderland. En het zou een onderwerp zijn, de beste van Nederlands pennen waardig, die Senaats-kamer levend te maken voor de kinderen van ons volk, een wandeling te maken door Nederlands wetenschappelijke wereld, door eenige beelden te doen herleven uit dit indrukwekkend pantheon.

Wie deze Senaats-kamer binnentreedt, ondergaat de stille ontroering, die alleen de eerbied pleegt te werken. Als Isis, zoo stond eenmaal de waarheid, HET ZIJNDE, voor de menscheid: tot de voeten gesluierd. Indien ooit van dien sluier de zoom ook maar een vinger hoog is opgetild, het is geschied door zeldzame geestvermogens, door noeste vlijt, door vurige toewijding, door arbeid in het zweet des aanschijns. Alleen de besten, de grootsten van ons geslacht hebben dat vermocht. En hier, in deze Senaats-kamer, staren op u de oogen van zoovele grooten en goeden, die zoekende zijn geweest naar waarheid, die al hun aanleg en kracht hebben gegeven om het Isis-beeld zijn sluier te ontrukken. In deze Senaats-kamer voelt een mensch zich *klein*.

Wie de oogen laat waren langs deze achtbare rijen van portretten, zal er weldra de vriendelijke beeltenis ontmoeten van Abraham Kuenen, op het doek gebracht door de hand van Thérèse Schwarze. Maar wie, nu en in de toekomst, in stille gedachten verzonken, op deze beeltenis eenigen tijd heeft gestaard, hij zal, uit zijn aanschouwing ontwaakt, tot den gids de vraag richten: „waar is het beeld van Scholten?” En omgekeerd: wie zich nederzette voor Scholten's beeltenis, door Neuman gepenseeld, hij zal daarna vragen naar die van Kuenen. Want bij elkander behooren deze twee, zooals Saul behoorde bij Jonathan. Vereenigd in hun leven, zijn zij thans ook vereenigd in den dood. Alleen — gezalfd met olie waren Scholten en Kuenen beiden.

Welke de beteekenis van deze twee geweest is in de wetenschap, is ieder bekend. Zoo is de meening, maar, stipt gesproken, is het niet waar. In werkelijkheid weten slechts weinigen, wat Scholten en Kuenen als geleerden hebben beteekend. Want alleen om dit te kunnen doorgronden, moet men zelf een hooge plaats in de wetenschap hebben bereikt. En wanneer het de wensch van Elsevier's geachte Redactie ware geweest, dat die beteekenis hier zou worden verklaard, de schrijver van dit artikel had de eer der opdracht niet mogen aanvaarden. Maar zijn taak is een andere. Terwijl de plaats, die Scholten en Kuenen in de wetenschap innemen, elders is bepaald en zal worden bepaald, wilde Elsevier — wat nog nergens is geschied — hunne beeltenissen bij elkander geven, en daarbij een woord van een hunner laatste leerlingen, dat voor elk beschaafd mensch verstaanbaar zou zijn.

Johannes Henricus Scholten werd 17 Augustus 1811 te Vleuten geboren, studeerde van '28—'36 te Utrecht in de letteren en godgeleerdheid, was van '38—'40 predikant te Meerkerk, van '40—'43 hoogleeraar te Franeker, van '43—'81 hoogleeraar te Leiden. Daar gaf hij 14 Juni '81 zijn laatste les, —